

An aerial photograph showing a long railway bridge with multiple arches spanning a river. The bridge is surrounded by a dense green forest. In the background, a tall, white, lattice-structured tower stands prominently. The river flows beneath the bridge, and a road with a few cars is visible in the lower right corner.

BYGGFÖRETAGEN

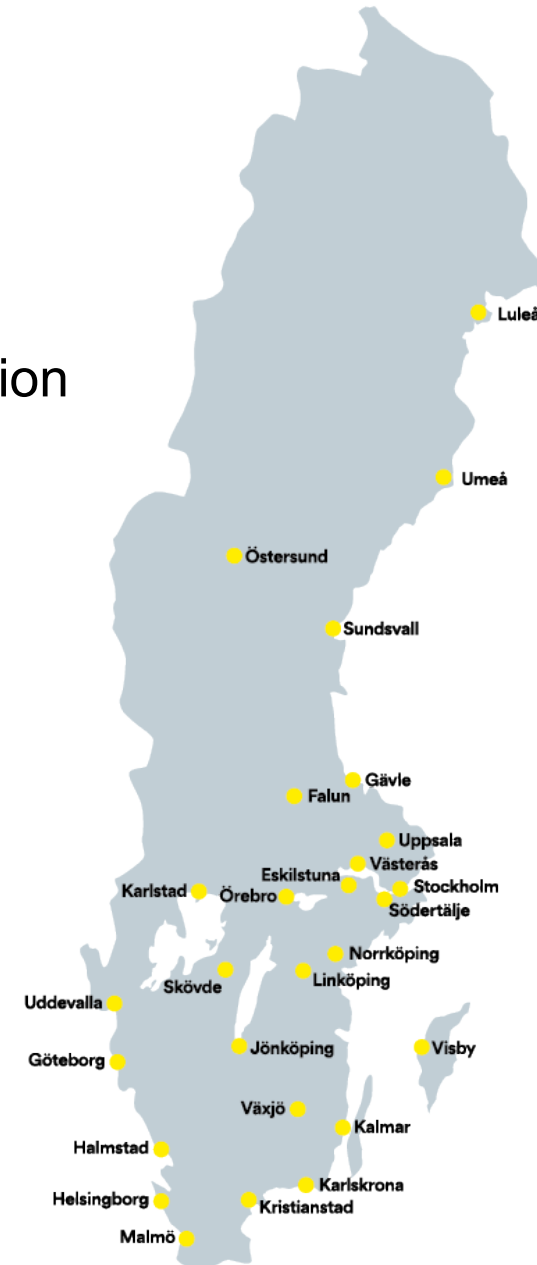
Gigantiska investeringar i norr och
behoven av infrastruktur

Bygghöretagen

Bygghöretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för **seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag** verksamma på den svenska byggmarknaden.

26 kontor från norr till söder.

Bygghöretagen med 120 företag i Norrbotten

1 070 miljarder investeras i Norrbotten och Västerbotten

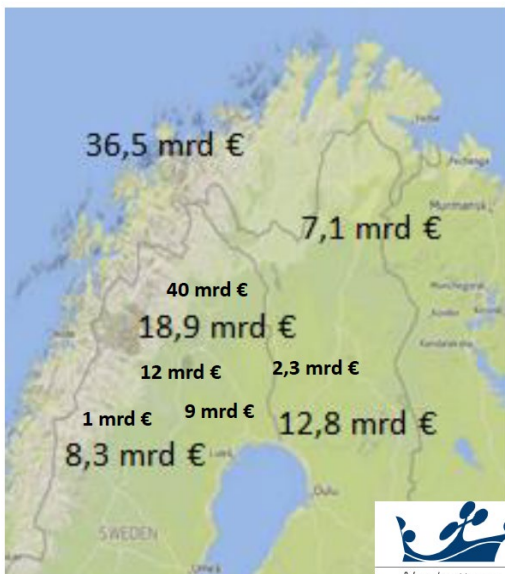
NSD

Projekt Malmporten, mudningen av farleden innanför hamngränsen och bygget av en ny djuphamn kommer att kosta Luleå Hamn drygt 1,3 miljarder kronor. Foto: SJFartverket

Luleå hamn miljardinvesterar i Malmporten

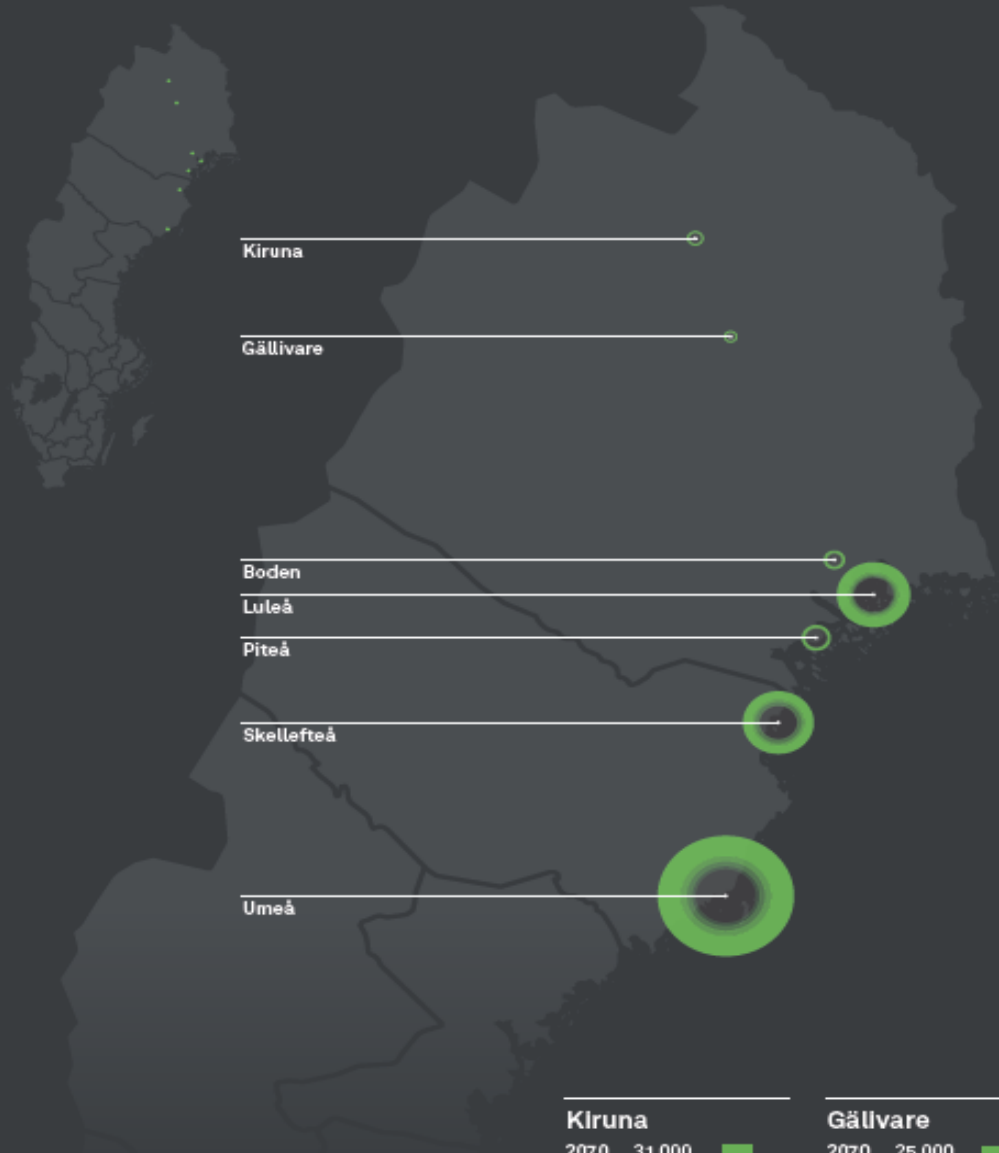
Luleå hamn föreslås investera drygt 1,3 miljarder kronor i Malmporten – pengar som kommunen ska gå i borgen för. Ett beslut brädrskar.

- Fossilfri ståltillverkning LKAB, SSAB & H2 Green Steel
- Batterier, Northvolt, Talga
- Reemap
- SCA Obbola
- Norrbothniabanan och annan infrastruktur
- Bostäder
- Stadsflytt i Gällivare och Kiruna
- Malmporten, muddringsprojekt i Luleå
- Gödsel fabriker
- En till gruva i Pajala

Swedish Steelmaker Uses Hydrogen Instead Of Coal To Make Fossil-Free Steel

Kiruna

Gällivare

Boden

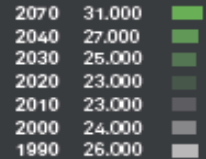
Luleå

Piteå

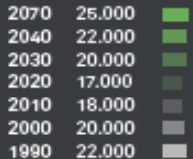
Skellefteå

Umeå

Kiruna

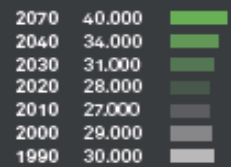
Gällivare

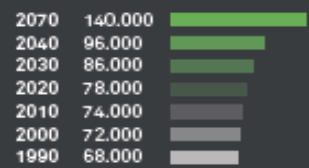
DEN NYA DEMOGRAFIN

De enorma investeringarna i industrins gröna omställning i norra Sverige förändrar dramatiskt alla tidigare förutsättningar. Befolkningen i Norrbotten och Västerbotten ökar fram till år 2040 med 100.000 människor och behovet av bostäder växer explosionsartat. Vår redan starka byggmarknad expanderar kraftigt, den totala byggvolymen fördubblas och vi behöver bygga 100.000 nya bostäder!

Boden

Luleå

Piteå

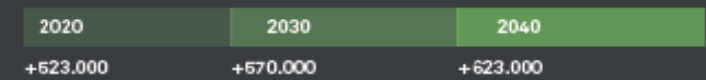
Skellefteå

Umeå

Befolkningstillväxt 2020–2040

Årlig byggtakt av bostäder i regionen 2020–2040

Byggvolym 2040 (mdkr.)

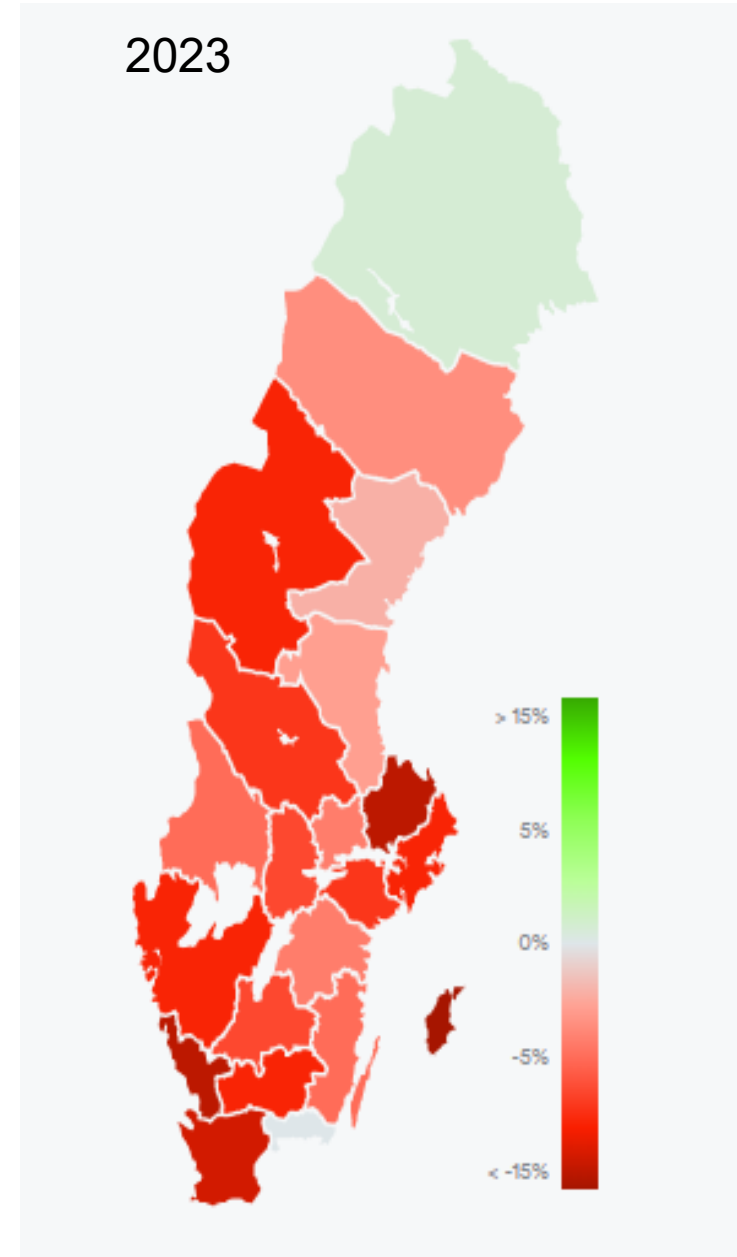
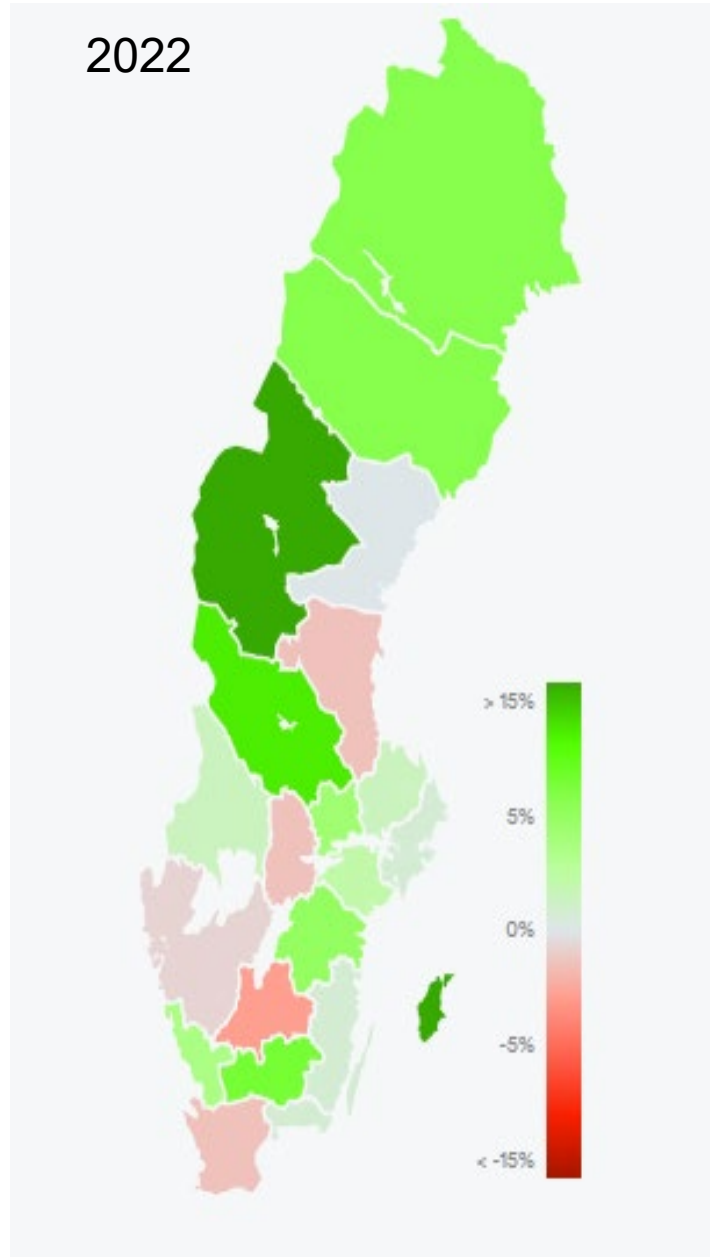
Byggvolym 2030 (mdkr.)

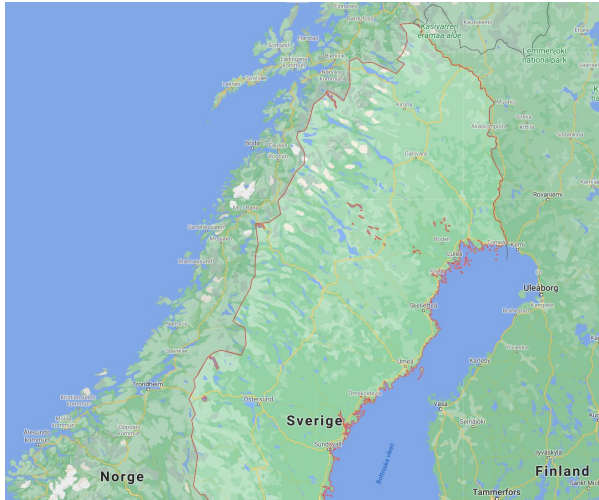
Byggvolym 2020 (mdkr.)

Norra Sverige får gynnsammast utveckling 2022-23

Varför sker Sveriges största industrisatsning genom tiderna nu och varför i norra Sverige?

- Här finns Europas skattkista - skog, malm och jordartsmetaller.
- God tillgång till billig, grön energi. Vattenkraft ger ett stort överskott som vi skickar söderut.
- Stort industrikunnande och vana av stora industriprojekt.
- Mark att bygga på.
- Norra Sverige sitter på svaret på framtidens klimatutmaning.
- Kunddriven efterfrågan på hållbara produkter.

Stora möjligheter - Vi är Europas gröna motor

- Norra Sverige världsledande inom industrins klimatomställning - en permanent grön världsutställning.
- Mycket etableringar samt kringeffekter.
- Cirkulär ekonomi - nya affärsmöjligheter och affärsmodeller.
- Fossilfri stålproduktion minskar Sveriges utsläpp med 2/3-delar.
- 50 000 nya arbetstillfällen.
- Attraktiva samhällen med fler invånare - 20 % befolkningsökning till 2040.
- Ny kunskap och ny teknik.
- Större oberoende.
- Bygg och anläggningsbranschen bygger den infrastruktur som behövs och har möjlighet att bli världsledande i effektivt och hållbart byggande.
- En satsad krona på Norra Sverige ger fem, hållbara kronor svensk välfärd tillbaka.

BYGGFÖRETAGEN

Utmaningar

- **Kompetensförsörjning**
- Energi
- **Bostäder**
- Tillståndsprocesser
- **Otillräcklig infrastruktur**
- Attraktiva samhällen
- Motstående riksintressen
- Tiden är en faktor
- Osund konkurrens
- Förmåga att bygga allt samtidigt
- Lågkonjunktur, inflation, materialpriser och krig

Jobb

Bostad

Medborgare

**Infra-
struktur**

BYGGFÖRETAGEN

Infrastruktur

Byggföretagen arbetar för att göra infrastruktursatsningar till en motor för bostadsbyggande och säkerställa behovet av fungerande väg och järnvägar. Infrastruktursatsningar är samhällsbyggets fundament. Kapaciteten måste förbättras genom ökade investeringar i svensk infrastruktur.

Byggföretagen vill:

- Att Infrastrukturinvesteringarna under en period växer i högre takt än BNP. Sverige har en växande infrastrukterskuld som behöver åtgärdas samt ett stort behov av utbyggd infrastruktur.
- Att den statliga budgeten kompletteras med alternativa finansieringsformer för att möjliggöra ett betraktningssätt där anslagsfinansiering täcker underhåll. Så kan investeringar i ny kapacitet möjliggöras genom exempelvis lånefinansiering.
- Att en översyn och förenkling bör fortsatt ske av plan- och tillståndprocessen för genomförande av infrastrukturprojekt så att den blir kortare, mer förutsägbar och effektiv än idag.
- Bidra till arbetet med fortsatt regionförstoring – vilket kräver att infrastruktersatsningar och nyproduktion av bostäder knyts ihop på ett sätt som gör fler platser attraktiva att bygga på.
- **Se beslut, finansiering och fastställd tidplan för byggandet av Norrbotniabanan**

Infrastruktur - Norrbotniabanan

- Större arbetsmarknadsregioner, underlätta och möjliggöra kompetensförsörjning
- Ökat behov av godstransporter, Norrbotniabanan minskar belastningen på stambanan och sänker kostnaderna
- Mindre miljöpåverkan, vi ökar vår transportkapacitet till Europa på ett klimatsmart och effektivt sätt.
- Endast bil som alternativ är inte långsiktigt hållbart
- Bygger ihop Botniska korridoren
- Tar bort flaskhalsen i det Europeiska stomnätet för järnväg
- Infrastruktur driver bostadsbyggande, Tobins Q samverkar med tillgängligheten

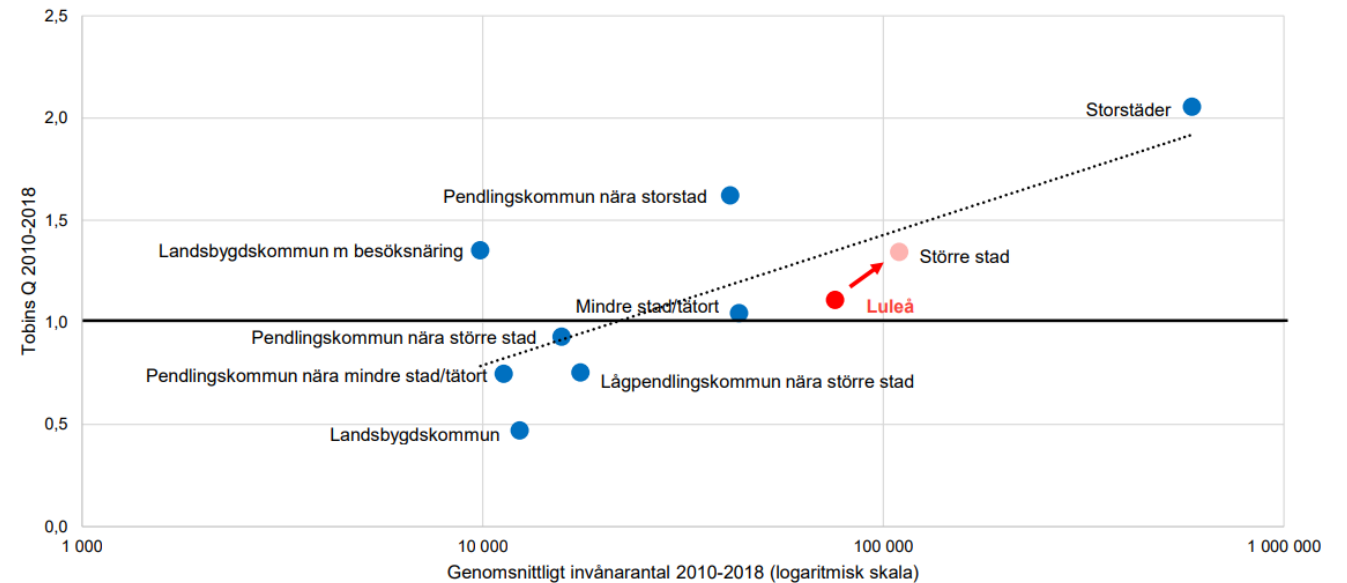
Infrastruktur för ökat bostadsbyggande

Sätt för staten att stimulera ökat bostadsbyggande:

1. Produktionsstöd
2. Subventioner till enskilda hushåll
3. Infrastrukturinvesteringar
4. En kombination av ovanstående

Samband mellan Tobins Q och kommunstorlek per kommuntyp 2010-2018

Det finns ett tydligt samband mellan kommunstorlek och lönsamheten att bygga småhus. Luleå är en kommun som det är precis lönsamt att bygga i. Kommunen tillhör SCB:s kategori större stad, men är lite mindre än andra kommuner i samma kategori.

Källa: IBF, SCB, WSP

Bostäder

- Vi behöver en möjliggörande myndighetsutövning.
 - Förbered detaljplaner och öka flexibiliteten.
 - Stärk kommuners möjlighet att avgöra hur stränder nyttjas.
 - Gör det möjligt att avväga bostadsbyggande mot riksintressen.
 - Prioritera marktilldelning på schyssta grunder som uppmuntrar seriösa anbudsgivare.
 - Tillräckliga resurser hos kommunerna, korta led-tiderna
- Det krävs förenklingar i regelverk och byggprocesser.
 - Större samverkan sker i tidiga skeden av planering och detaljplaneprocesser.
- Någon form av större grepp behövs.
 - Samhällsbyggande/ bostadsbyggande i norr möts idag av för starka hinder.
 - Lyft bostadsfrågan till jämbördig nivå som riksintressen och ge kommuner möjlighet att fatta beslut när intressen skall vägas mot varandra.
 - Hitta sätt att minska risken för de som vill investera
 - Stöd till kommuner som är i en expansiv fas, ex Boden, jmf stödpaket till krisorter (investera i uppgång).

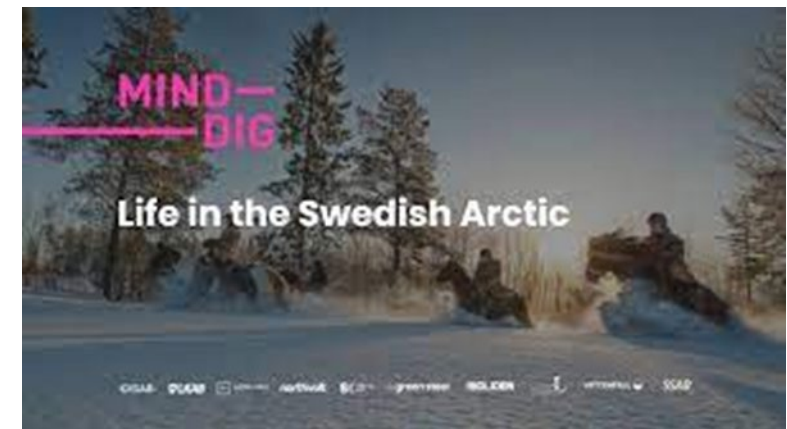
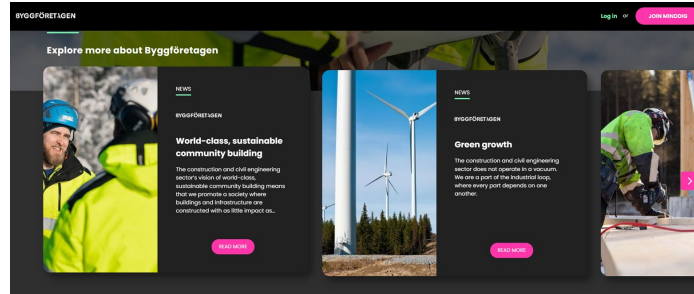

Tabell 3: Kommunens egna bedömningar av bostadsmarknadsläget på centralorten de senaste fem åren (Källa: BME 2018–2022)

Kommun	2018	2019	2020	2021	2022
Arjeplog	Underskott	Underskott	Underskott	Balans	Underskott
Arvidsjaur	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
Boden	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Gällivare	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Haparanda	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
Jokkmokk	Underskott	Balans	Balans	N/A	Balans
Kalix	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Kiruna	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Luleå	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Pajala	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
Piteå	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Älvsbyn	Balans	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Övertorneå	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans

Kompetensförsörjning

- Vi måste bli fler.
- Få fler att flytta hit, från andra länder och från övriga Sverige.
- Stimulera inflyttning genom olika aktiviteter som flyttbidrag, avskrivning av studieskulder etc.
- Marknadsföring av jobb men också av orter, det svenska systemet och kultur.
- Uppvakta de utstationerade arbetarna som redan är på plats.
- Utbildningar, internationella skolor.
- Samarbete mellan olika företag, branscher och kommuner.
- Bygg fler bostäder och möjliggör att för fler att kunna köpa.

Byggföretagen om åtgärder i norr

Den globala klimatomställningen och Sveriges bidrag

I Sverige har vi en unik tillgång i våra råvaror. Vi bör använda våra egna naturresurser och se till att det göras på ett hållbart och klokt sätt. Tillgången till trä, betong och stål är alla viktiga förutsättningar för de projekt som ska utveckla norra Sverige och bidra till en global klimatomställning. Byggandet är avgörande för en grön omställning.

Kommuner som vill växa behöver sätta mål för tillväxt och utveckla sin roll som möjliggörare

Det är viktigt med politiska mål om tillväxt som hålls levande. Förbättra näringslivsklimatet, kortade kötiderna och verka för god samverkan med aktörer.

Ändra de ekonomiska förutsättningarna för efterfrågan av bostäder.

Byggföretagen vill sänka trösklarna in på bostadsmarknaden genom en översyn av kreditrestriktionerna. Brist på nya bostäder riskerar den önskade befolkningsutvecklingen i norr. Kompetens genom "fly in fly out" är inte hållbart.

Samhällsbyggandet i norr kräver nya grepp

Det krävs förenklingar i regelverk och byggprocesser. Rollerna i samhällsbyggnadsprocessen måste utvecklas så att en större samverkan sker i tidiga skeden av planering och detaljplaneprocesser.

Gör samhällsbyggandet i norr till en prioriterad angelägenhet

Samhällsbyggande/ bostadsbyggande i norr möts idag av för starka hinder. Om regionen skall kunna utvecklas hållbart (ej baracker) krävs att frågan lyfts upp på jämbördig nivå mot exempelvis riksintressen och att kommunerna får större möjlighet att fatta beslut när intressen skall vägas mot varandra.

Handlingskraft och snabbhet

Vi behöver kunna agera snabbt för klimatet, energifrågan och samhällsbyggandets skull. Inför provverksamhet där aktörer och kommuner snabbt kan påbörja byggande utan långa processer. Dock inom samhällsmässigt och säkerhetsmässigt viktiga ramar.

Utvecklingen skall bidra till mera attraktiva städer och samhällen

Samhällsservicen och infrastrukturen måste utvecklas för att bidra till attraktivitet.

Det behövs tydligare politiska åtgärder för kompetensförsörjning / tillväxt i norr

Omvänd 70- talets flyttlasspolitik eller andra åtgärder? Utbildningar behöver anpassas till de behov som finns. Bankernas roll måste ses över och förnyas för att möjliggöra finansiering av bostadsbyggande i hela Norrbotten och Västerbotten inte skapa ett moment 22.

Beslutsamhet, infrastruktur, energi och människor behövs!

- Myndigheterna måste se vad som ska hända och inte planera utifrån det som hänt historiskt.
- Vi behöver bli fler, se över incitament.
- Bygg mer bostäder, nuvarande regelsystem som försvårar investeringar behöver förändras.
- Säkerställ framtida behov av elproduktion.
- Satsa på infrastruktur.
- Säkerställ förmågan att fatta beslut, nu behövs snabb och möjliggörande myndighetsutövning. Tillståndprocessen är central.

Satsa på Norr och Västerbotten och vi kommer att leda den gröna industriomställningen och fortsätta att leverera tillväxt och välbefinnande till hela Sverige!

Tack för mig